

BREDASCHÉ

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS.

Zondag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK
BLAD.

31 Januarij.

FRANKRIJK.

PARIS, den 27sten Januarij.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van eergisteren zijn de algemeene discussien over het ontwerp voor de versterking van Parijs gesloten. Nadat de heer *Guizot* eene merkwaardige rede had uitgesproken, die een grooten indruk op de kamer maakte en vooral de leden, die na de rede van den maarschalk *Soult* in 't onzekere waren gebracht omtrent de eijgenlijke denkwijze van het ministerie te dezezake, grootelijks geruststelde. Wel verre, zeide de heer *Guizot*, dat het aangeboden ontwerp met de staatkunde van het kabinet zou strijden, bevestigde het die; ware het anders, dan zou het kabinet de wet niet aangeboden hebben; het gold hier een waarborg voor den vrede van Europa. Reeds in 1818 was hetzelfde vraagstuk door den maarschalk *Gouvion St. Cyr* opgeworpen, toen men voorteker verre was van het denkbeeld van veroveringen. De staatkunde van de omringende mogendheden was van een vredelievenden aard; ook Frankrijk moest die volgen, en daartoe moest de bevestiging van Parijs dienen. De uiterste partijen zouden voorzeker ook hierin een middel zoeken voor hunne oogmerken, waarvoor de heer *Lamarque* zijne vrees te kennen gegeven had, maar die partijen, mochten doen wat zij wilden, zij zouden niet slagen; men had haar overal ontmoet, bij de verkiezingen, in de drukpers, onder de nationale garde, zelfs op de tribune, en haar steeds magteloos bevonden; zij mochten wellicht slagvelden roer zich in de fortificatien vinden, maar het zouden slechts neerlagen voor haar worden.

Na den heer *Guizot* voerde nog de heer *Garnier Pages* het woord, doch kon zich in den aanvang moeilijk doen verstaan door de beweging na de rede van den heer *Guizot* in de kamer ontstaan. Hij was vooral over het laatste gedeelte van diens rede gebelgd. De slotsom zijner rede was, dat men Parijs niet dan door middel van vestingwerken op 25 à 30 uren afstands van de hoofdstad gelegen, verdedigen moe.

In de zitting van gisteren heeft de heer *Thiers*, als rapporteur, het resume der discussie voorgedragen. Na zich persoonlijk verdedigd te hebben over het bevestigingsbetrekkende de versterking tijdens zijn ministerie, verdedigde hij den maatregel zelf, andermaal het gezag van *Kaukan* en *Napoleon* inroepende, en het geval stellende, dat de niet versterkte hoofdstad in vreemde handen gevallen zijnde, aldaar onder bescherming der bajonetten een pretendent, bijv. *Hendrik V* zich zetelde, dan moest het wettig gezag, alnu in een plaats van minder gewigt gevestigd, voorzeker onderdoen voor de hulpbronnen en den invloed der hoofdstad. Hij meende voor het overige, dat men vrij algemeen voor het gevoelen was, dat men de hoofdstad moest versterken; slechts omtrent de wijze bestond vooral verschil; hij wilde daarom door voorbeelden de voordeelen staven eener omwalling met verdedigende forten.

Na den heer *Thiers* sprak nog de maarschalk *Soult* kortelijk ter toelichting zijner vorige rede.

Alvorens tot de behandeling der artikelen over te gaan, zeide de president, dat er slechts over één ontwerp te beraadslagen viel, daar het gouvernement zich met de amendementen der commissie vereenigd had. Er waren echter vijf amendementen door onderscheiden leden voorgedragen; de president oordeelde, dat men zich het eerst moest bezig houden met dat, welk zich het meest verwijderde van het ontwerp, zijnde van den heer *de Beaumont*, die slechts een crediet van 20 millioenen enkel voor het bevestigen van Charenton en St. Denis verlangde. Na eenige woordenwisseling werd de beraadslaging daarover tot heden uitgesteld.

De oostenrijksche en engelsche gezanten, alsmede de heer *Guizot* hebben eene audientie bij den koning gehad, waarin op nieuw over de wapeningen zou gesproken zijn.

De beide legitieme bladen *la France* en *la Gazette de France* zijn in beslag genomen, alsmede de *Commerce*, *National*, *Quotidienne* en *l'Echo Français*, wegens het plaatsen en overnemen van

brieven, die de koning in 1808 en 1809 aan vrienden in Engeland zou geschreven hebben. De brieven schijnen niet geheel onecht, maar zeer vervalscht te zijn. De persoon in wiens handen dezelve in Engeland geraakt zijn, heeft ze door eene vrouw, die het maken van brieven zeer goed moet verstaan, laten overschrijven, en daarin zinsneden doen laschen, waarin de koning, toen nog hertog van Orleans, groote vijandschap tegen Frankrijk doet blijken. Men schijnt die brieven den koning eerst te koop aangeboden en daarvoor eene som van 300,000 fr. geëischt te hebben, welk aanbod echter met minachting is afgewezen. Thans na het in de bladen opnemen van sommige dier brieven, kondigt de *Moniteur* aan, dat geregtelijke vervolgingen zijn bevolen, zoowel voor de misdaad van valsheid, als voor hoon jegens den persoon des konings.

De kamer der gedeputeerden heeft het onderzoek van het budget over 1842 ten einde gebracht; van de 18 leden der commissie behooren er slechts twee tot de oppositie. De heer *Lafitte Laplagne* is tot president der commissie benoemd.

Te Chalons sur Marne zijn de 400 kweekelingen van de school voor kunsten en ambachten aldaar in volslagen opstand gekomen, hebben hunne onderwijzers grovelijk mishandeld, en alles in het gebouw vernield. Slechts de gewapende magt heeft hen kunnen bedwingen.

Uit Madrid schrijft men van den 19den, dat de ontwerpen van kapitalisatie der intrest, waarvan men sedert eenige dagen sprak, aan het onderzoek van twee commissien waren onderworpen. De afvaardiging der decreten betreffende deze financiële aangelegenheden, zou echter niet voor de bijeenkomst der cortes, die op den 1sten Maart is bepaald, kunnen plaats hebben, daar hunne toestemming vereischt wordt, om de opbrengst der kloostergoederen voor de amortisatie der intrest te bestemmen.

Heden (27 Januarij) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 112,50; 3 pCt. 77,13; N. p. r. 101,75; Sp. Ardoins 25 $\frac{3}{4}$; Rom. L. 101.

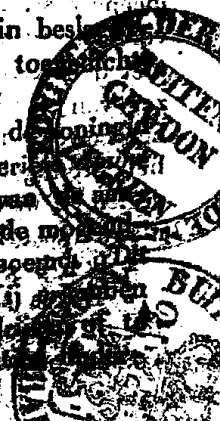
Van den 28sten. In de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren heeft men zich beziggehouden met de onderscheiden voorgestelde amendementen. Het eerste van den heer *de Beaumont* werd met eene aanzienlijke meerderheid verworpen. Daarop trok de heer *Janvier* zijn voorstel in, strekkende om een crediet van 55 millioenen te verleenen voor dit en het volgende jaar, tot daarstelling van fortificatien op de lijn van St. Denis en Charenton. Daarop werd in discussie gebracht het amendement van den generaal *Schneider*, die eene som van 80 millioenen wilde besteed hebben voor eene reeks van permanente fortificatiewerken rondom de hoofdstad, op 4000 ellen afstands van den stads-octrooi muur, met versterking en flankering van den muur. Een aantal leden deed zich inschrijven, om voor en tegen dit amendement het woord te voeren. Onder de eerste waren de heeren *Lamarque* en *Passy*, onder de bestrijders: de generaal *Bugeaud*, de heeren *de Remusat*, *Odillon Barrot*, *Arago*, enz. De discussie daarover werd tot de zitting van heden uitgesteld.

Over het algemeen twijfelde men niet of het ontwerp zal aangenomen worden.

De *Courrier français* verzekert, dat de hertogen van Nemours en van Aulnois den generaal *Bugeaud* naar Afrika zullen verzenden.

De drukpers houdt zich nog druk bezig met de in beslagname en vervolging der bladen, die de den koning toelichtende brieven geplaatst hebben.

Men heeft hier het discours ontvangen, waarmede de koning van Engeland het parlement geopend heeft. Het ministerie van *des débats* zegt dienaangaande: « In de zinsnede van spraak die de betrekkingen van Engeland met de vreemde mogendheden betreft, wordt Frankrijk in het geheel niet genoemd. Het is eene daadzaak die wij geenzins willen ontveinen. Wij zullen dit stilzwijgen, zonder de beteekenis daarvan te overdoen, verklaren. Die soorten van hoffelijkheden tusschen de koningen

ling moeten vrij zijn; wij hebben geen recht ze te vorderen, ook geen recht noch het voornemen om ons over voorbijgaan te laten. De geopende debatten in het parlement zullen ongetwijfeld meer licht verspreiden over de gebeurtenissen, die Europa hebben bezig gehouden, en wij zullen de ziele afwachting, waarens bepalde over de gezindheden te oordeelen waaromsrent de troonaanspraak onthouden heeft, zich uit te laten.

Ter benze van heden waar de aanspraak der Britsche koningin een ongunstigen indruk hat gemaakt. (28 Januarij waren genoteerd: 5 pCt. 12,10; 3 pCt. 76,85; Nap. r. 101,70; Sp. Ardoin 255; Rom. L.1 10134.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten Januarij.

Een door de *Frankfurter Zeitung* medegedeeld bericht uit het kanton Argau, geeft de troostrijke zekerheid dat de regering van genoemd kanton met eenige gematigdheid van de behaalde overwinning gebruik denkt te maken. Zij heeft namelijk, met aanmerking, dat voorre weg het grootste gedeelte der lieden, die aan den opstand van den 10den en 11den dezer deelgenomen hebben, ongetwijfeld de slagtoffers van verleiding en ten deele zelfs van dwang geweest zijn, in de zitting van den grooten raad, van den 19den een ontwerp van een decreet van amnestie ingediend. Men heeft met welgevallen opgemerkt, dat de regering uit zich zelve en zonder daartoe eenige aanleiding van den kant des grooten raads bekomen te hebben, tot dezen maatregel besloten heeft; en dat zij daartoe hoofdzakelijk is overgegaan op voorstel van den regeringsraad *Waller*, denzelfde die in Muri op een schrikkelijke wijze door de opstandelingen mishandeld was geworden. Voorts in het besluit wegens de opheffing der kloosters in handen eener commissie gesteld, om de nader in dezen te nemen maatregelen te beramen en voor te stellen.

In den *Oostenrijkschen Beobachter* leest men:

Volgens de jongste berichten uit Konstantinopel van den 5den Januarij was den vorigen dag de turksche stoomboot *Iskudan* met de naar Alexandrie bestemde turksche commissarissen, admiraal *Walker* en *Masum-bey*, naar Marmarizza vertrokken, om aldaar de oostenrijksche en engelsche commissarissen aan boord te nemen, die volgens 24 der overeenkomst van den 15den Julij des vorigen jaars, de overgave der Ottomaanische vloot moeten bijwonen.

De laatste uit Syrie ontvangen berichten houden in, dat in alle door de Ottomaanische troepen bezette gedeelten van die provincie de volmaakte rust heerschte, en dat de door de Porte ingestelde overheden zich ijverig bezig hielden met de organisatie van het land. De overblijfselen der Egyptische troepen stonden nog te Damascus en verwachtten aldaar de nadere bevelen, omtrent de wijze, waarop zij den terugtocht naar Egypte en de ontruiming van Syrie zouden moeten bewerkstelligen.

Te Venetie had men brieven uit Alexandrie, waarin de toestand der zaken in Egypte op ver na niet zoo hopeloos wordt afgeschilderd als zulks in andere berichten geschied is. Het leger van *Ibrahim* wordt in deze brieven nog op 50,000 man geschat.

Te Reggio, de hoofdstad van Opper-Calabrië, heeft de aardbeving in den nacht van den 4den dezer twee paleizen, eene kaserne, eene gevangenis, de woning van den gouverneur en verscheiden particuliere huizen doen instorten, terwijl de meeste der overigen, meer of minder zwaar zijn beschadigd. Drie menschen hebben daarbij het leven verloren, maar een groot aantal is gekwetst geworden. De inwoners hadden de vlucht naar de vlakke genomen, en aldaar hutten opgeslagen, om zich tegen wind en regen te beschutten. Ook te Messina moet deze aardbeving schade hebben te weeg gebracht.

ENGELAND.

LONDEN, den 27sten Januarij.

Gisteren heeft H. M. de beide Huizen van het parlement met de volgende aanspraak geopend:

Mijne Lords en Meenen!

Het verheugt Mij, van buitenlandsche Mogendheden de verzekeringen te ontvangen van derzelver vriendschappelijke gezindheid, en van derzelver ernstig verlangen tot handhaving des vredes.

De stand van zaken in de Levant had langen tijd tot onzekerheid aanleiding gegeven, en was de bron van gevaar voor de algemeene rust. Met oogmerk om de rampen af te wenden, die uit eene voortdurende van dien staat van zaken konden voortvloeijen, sloot Ik met den Keizer van Oostenrijk, den Koning van Pruissen, den Keizer van Rusland en den Sultan eene overeenkomst, strekkende tot het bewijzen van eene bevrediging der Levant, tot handhaving van het grondgebied des Ottomaanischen Rijks in al deszelfs bestanddeelen en deszelfs onafhankelijkheid, en tevens tot het verschaffen van nieuwe zekerheid voor den vrede van Europa.

Ik heb gelast, dat deze overeenkomst aan u zal worden voorgelegd.

Het is Mij aangenaam u te kunnen mededeelen, dat de door Mij, tot uitvoering van deze verbindtenissen, genomen maatregelen volkomen geslaagd zijn; en Ik vertrouw, dat de bedoelingen, welke

de overeengekomen partijen zich voor oogen stelden, op het punt van in allen deele vervuld te worden.

In den loop van deze gebeurtenissen, heeft mijne zeemagt met die des Keizers van Oostenrijk, benevens met de land- en zeemagt des Sultans, medegewerkt, en bij elke gelegenheid derzelver gewonnen moed en bedrevenheid aan den dag gelegd.

Terwijl Ik het noodig heb geoordeeld eene land- en zeemagt ter kust van China te zenden, tot het vorderen van schadevergoeding en hetstel wegens beleedigingen, die door beambten des Keizers van China aan eenige mijner onderdanen waren aangedaan, en wegens onwaardige bejegeningen aan een agent mijner kroon, heb ik tevens gevolmagtigden benoemd, ten einde nopens deze aangelegenheden met het Chineesch bewind te onderhandelen.

Deze gevolmagtigden waren, luidens de jongste tijdingen, met het Chineesch bewind in onderhandeling, en het zal zeer streelend voor mij wezen, indien dat bewind door deszelfs eingevoel van regtvaardigheid er toe geleid zal worden, om deze aangelegenheden, door eene vriendschappelijke schikking, spoedig te vereffenen.

Er zijn geschillen van ernstigen aard tusschen Spanje en Portugal ontstaan, ter zake van de uitvoering van een traktaat, in 1835, tot regeling van de scheepvaart op de Douro, tusschen deze Mogendheden gesloten; doch beide partijen hebben mijne bemiddeling aangenomen en ik hoop in staat te wezen, eene verzoening tusschen dezelve, op eene voor beide eervolle wijze, te bewerken.

Ik heb met de Zilver-Republiek en met die van Hayti verdragen tot wering van den slavenhandel gesloten, die u zullen worden voorgelegd.

Mijne Heeren van het Huis der Gemeenten!

Ik heb gelast, dat de staatsbegroting voor dit jaar aan u zal worden aangeboden.

Hoe zeer Ik het gewigt gevoele van de spaarzaamheid in 's lands dienst in acht te nemen, zooreken Ik het mijn pligt er de voorziening in de behoeften daarvan aan te bevelen.

Mijne Lords en Meenen!

Er zullen u overwijd maatregelen worden voorgesteld, ten doel hebbende het spoediger en krachtiger werken van het beleid der justitie. Het hoog gewigt van dit onderwerp strekt ten gezamenen waarborg, dat hetzelfde weltra en ten ernstigste door u zal in overweging worden genomen.

De volmagten der commissarissen, benoemd, ingevolge de akte, ter verbetering van de wetgeving nopens het armwezen, verstrijken met het tegenwoordig jaar. Ik ben er van overtuigd, dat gij op eene aangelegenheid, waaraan de belangen des volks zoo innig verknogt zijn, ten zeerste uwe aandacht zult vestigen.

Het is immer met volkomen vertrouwen, dat Ik den raad en bijstand van Mijn Parlement inroep. Ik steun op uwe wijsheid, trouwbaarheid en vaderlandsliefde, en Ik smeek de Goddelijke Voorzienigheid nederig, dat al uwe raadgevingen daaraan mogen strekken, dat zij de gewichtige belangen van godsdienst en zedelijkheid bevorderen, dat zij den vrede behouding, en dat zij, door eene verstandige wetgeving, het welzijn en het geluk van alle Klassen Mijner onderdanen bevorderen.

Hare Majesteit was door Hoogstdezelfs gemaal vergezeld.

Een overgroot menigte was, ondanks het ongunstig weder op de been.

In beide Huizen hebben langdurige beraadslagingen over het adres plaats gehad. In het Hoogerhuis heeft vooral lord *Brougham* de gevolgde buitenlandsche staatkunde, vooral met opzigt tot Frankrijk, bestreden. Lord *Melbourne* heeft betoogd dat de gevolgde weg de beste is geweest voor het behoud des algemeenen vredes. Lord *Wellington* ondersteunde dit gevoelen, doch nite de verwachting, dat nu ook Frankrijk aan de onderhandelingen over het oostersche vragstuk zou deelnemen en aldus den vrede bevestigen zou. Het adres werd hierop goedgekeurd.

In het Lagerhuis hadden soortgelijke beraadslagingen plaats. Lord *Palmerston* betreurde, dat de goede verstandhouding met Frankrijk was verstoord geworden, doch hij hoopte op eene spoedige herstelling en zeide steeds een voorstander van de vriendschap tusschen beide landen geweest te zijn. — Een voorslag van den heer *Hume* tot afkeuring van den oorlog in Syrie bleef buiten aanmerking.

Uit de debatten is gebleken, dat niet alleen de hoofden zoowel der conservatieve als der hervormingsgezinde oppositie het herstel der goede verstandhouding wenschen, maar dat ook de ministers dien wensch deelen, doch dat deze het niet voorzigtig geacht hebben zulks reeds in de troonrede uit te drukken.

Ter Beurs heeft, de troonrede een zeer ongunstigen indruk gemaakt, vooreerst dewijl, noch in den aanhef, noch in de zinsnede op de gebeurtenissen in de Levant betrekkelijk, met een enkel woord van Frankrijk wordt gesproken, en ten andere dewijl men zich uit dat gedeelte der aanspraak, waarin over de staatsbehoeften gesproken wordt, eene ophanden zijnde nieuwe geldleening voorspeld.

Volgens een der bladen zou de regering zeer gunstige tijdingen uit China ontvangen hebben.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. 89½; Ned. 2½ pCt. 50 drie
schots, 10. 5 pCt. 99½; Spanje 44½; Portugal 20½; Braz. 75.

BELGIE.

BRUSSEL, den 29sten Januarij.

De kamer der vertegenwoordigers houdt zich thans bezig met een ontwerp op de pensioenen, waaromtrent de gevoelens zeer schillen uiteen te loopen. Van onderscheiden kanten heeft men verklaard, omtrent de beginselen waarop de voordragt berust niet genoeg te zijn ingelicht. Een en ander heeft veroorzaakt dat gisteren de discussie onbepaald uitgesteld geworden is.

De senaat is tegen 15den Februarij bijeengeroepen om over de budgetten van uitgaven te beraadslagen.

— De koning zal zich den 8sten of 9den naar Londen begeven, om als eerste getuige bij den doop der kroonprinses tegenwoordig te zijn.

— Onze gezant bij de duitsche bondsvergadering, de heer *Notomb*, is alhier aangekomen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 30sten Januarij.

Naar men verneemt, zijn door Z. M. bij de dienstdoende schutterijen in Noord-Brabant benoemd bij die te 's Hertogenbosch: tot 2de luitenants *J. L. A. van Erp* en *P. A. A. van Boxtel*; bij die te Breda: tot majoor-kommandant, *P. Hopman*; tot 1sten luitenant *F. H. Janssens*; tot 2de luitenants *F. Stevens*, *F. A. P. van Reuth*, *H. G. J. van Nieuwen* en *mr. P. J. J. Hollingerus Pijpers*.

Eervol ontslag is verleend bij de dienstdoende schutterij te Breda, aan *J. L. H. Arrachart* als 1ste luitenant, aan *Mr. W. F. E. van der Borch* en *W. A. Hoppenbrouwers*, als 2de luitenants.

— Z. M. heeft bij besluit van den 5 Januarij, n°. 21, bepaald: 1°. Dat de tot dus verre bestaan hebbende militaire administratieve afdeelingen of directien, bekend onder de benamingen van de voormalige 1ste en 2de groote militaire kommando's, de provincien Noord-Brabant en Zeeland, mitsgaders de vesting Maastricht, en het Limburgsche, op te heffen.

2°. De voorschreven administratieve afdeelingen voortaan te doen vervangen door drie militaire administratieve directien, op den hierna vermelden voet:

Tot de 1ste directie zullen behooren: de provincien Zuid Holland, Noord-Holland en Utrecht. Tot de 2de directie: de provincien Gelderland, Vriesland, Overijssel, Groningen en Drenthe, en tot de 3de directie: de provincien Noord-Brabant en Zeeland, en het hertogdom Limburg.

Volgens het derde lid van dit besluit, heeft Z. Exc. de directeur generaal van oorlog de standplaatsen dezer militaire administratieve directien bepaald:

De 1ste directie te 's Gravenhage, op gedragen aan den intendant der 2de klasse *H. Engeringh*, de 2de directien te Deventer, opgedragen aan den intendant der 2de klasse *J. W. Piepers*, en de 3de directie te Breda, opgedragen aan den intendant der 2de klasse *G. V. van Haaften*:

Zijnde gemelde heeren intendanten respectielijk belast geweest met de administratieve dienst in de voormelde 1ste en 2de groote militaire kommando's en in de provincie Noord-Brabant en Zeeland.

— Wij vernemen, dat Z. M. aan den kapitein *G. J. van Schoor*, bij het wapen der artillerie ontslag uit de dienst heeft toegekend. Aan den 1sten luitenant van hetzelfde wapen *Launsbach* is het tractement van nonactiviteit verleend.

— Men schrijft ons, dat bij de hooge regering dezer dagen ter wetse is gebracht, de vraag, in hoe verre het behoud van 's Rijks stouwerij te Boreale, al dan niet als doelmatig kan worden beschouwd, en is dien ten gevolge Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken door Z. M. uitgenoodigd, om ook in het belang van den landbouw, te onderzoeken, of die instelling voor het vervolg als noodzakelijk moet worden geacht.

— Men verzekert, dat tofleden eener door Z. M. benoemde commissie tot herziening der wetten op de militie en schutters, onder anderen ook benoemd zijn de generaal-majoor *Lutj*, directeur-generaal van oorlog, de generaal-majoor *Nepveu* van den algemeenen staf, en de majoor *Versteeg* aan het departement van oorlog werkzaam.

— Men verneemt, dat bij eene circulaire aan de hoofden der departementen van algemeen bestuur is bepaald, dat het Z. M. opmerkingen had getrokken, dat door de hoofden op bepaalde tijden voordragten tot gratificatien, ten behoeve hunner ambtenaren, worden gedaan; dat Z. M., wat het verledene betrof, dezelve had ingewilligd; dat Hoogstdezelve echter verlangde, dat dergelijke voordragten voor het vervolg niet meer zouden worden gedaan, latende het overigens aan de hoofden der voormelde departementen over, om, ten behoeve van zoodanige ambtenaren, die uithoofde van hunne geringe bezoldiging, aanspraak op lotsverbetering hebben, bij het vaststellen van volgende begrotingen een verhoogd tractement voor te dragen, mits die uitgetrokken sommen

voor de betaling dier ambtenaren werkelijk tot dat einde worden gebezigd.

— In afwachting van eventuele plaatsing heeft Z. M. bepaald dat nog gedurende dit jaar eenige gewezen gemploijerden bij de assistentien en de geneeskundige dienst van het leger te velde, mitsgaders bij het opgeheven approvisionnement-magazijn te 's Bosch, de hun toegelegde wachtgelden zullen worden uitbetaald.

— Z. M. Koning *Willem Frederik* heeft eene som van f 300 doen toekomen aan de commissie te Scheveningen, die zich met de inzamelingen belast heeft ten behoeve der nagelaten betrekkingen van de visschers, die omangs met de pink *de Vrouw Petronella* zijn omgekomen.

— Uit Jutphaas schrijft men van den 27 Jan.: »Heden heeft alhier het volgend ongeluk plaats gehad. Een vrachtwagen, bespannen met een slecht paard en gevoerd door een veertienjarigen knaap, was, behalve dezen jongeling, beladen met zes personen en een kind, alsmede met eenige pakgoederen. Van Utrecht komende rijden tot op de brug aan den Doorslag, struikelt het paard op die brug, en stort in dien val over de leuning in den vaartschen Rijn, met zich voerende den zwaar beladen wagon, welke met eene knif overdekt was, en bij welk ongeluk twee personen en een kind (waarbij eene moeder en haar kind) omgekomen zijn. De spoedig aangebragte hulp heeft de andere gered.

— Te Nijmegen zijn reeds woensdag namiddag aangekomen de stoombooten *Agrippina* en *Ludwig*, van de nederlandsche stoombootmaatschappij. Ook is de gierbrug wedergelegd, zoodat de gemeenschap der Nederlanden met Duitschland volkomen hersteld is.

— De *Utrechtsche Courant* geeft de verzekering, dat al de geruchten nopens de opheffing der Hoogeschool ongegrond zijn.

— De Utrechtsche studenten hebben besloten op den 26sten Maart, ter gelegenheid van het 205 jarig bestaan der Hoogeschool een gecostumeerden oplogt te geven, voorstellende den plegtigen intogt van *Willem II* binnen Utrecht in 1249.

— Uit den Studenten-Almanak te Utrecht verschenen, blijkt dat het aantal studenten aan de Utrechtsche akademie bedraagt 434, namelijk 164 in de regtegeleerdheid, 113 in de geneeskunde, 115 in de godgeleerdheid, 32 in de letteren en 10 in de wis- en natuurkunde. In het afgeloopen akademie jaar (tot November 1840) zijn tot doctoren bevorderd 55, te weten: 30 in de regten, 15 in de geneeskunde, 7 in de letteren en 3 in de godgeleerdheid, terwijl 16 tot proponent bevorderd zijn.

De *Abondbode* deelt de volgende bijzondere berigten uit Oost-Indië mede:

— Omtrent den stand van zaken op het eiland Sumatra luiden de berigten over het algemeen gunstig. Op Padang was een gedeelte teruggekomen van de troepen, die tot de expeditie tegen Sinkel wach gebruikt geworden. Dezelve waren verder naar hunne standplaatsen, in de bovenlanden, alwaar de meest gewenschte rust bleef heerschen, doorgetrokken.

Men meldde alsmede van Padang, dat de maatregelen, tot eene geregelde invoering en verdere uitbreiding in de zandakke districten van Padang, zoodat al in de bovenlanden, naar onderscheiden cultures, zoo als van de koffij en de peper, werden voortgezet, en dat, hoezeer de aanvankelijke verkregen goede resultaten ook op eenen eindelijken goeden uitslag deden hopen, de toestand echter dier districten, en de weinige kennis, welke men daarvan bezat, niet dan eenen langzamen vooruitgang toelieten.

Zoo als wij bij eene vorige gelegenheid medegedeeld hebben, zou de commissaris van het gouvernement op Sumatra, de heer raad van Indië *mr. P. Merkus*, zich, waarschijnlijk met Zr. Ms. stoomboot *Phenix*, naar Palembang begeven, na vooraf Benkoelen, ter regeling van de zaken aldaar, te hebben aangedaan. De landing van dien hoogen ambtenaar zoude, zoo als meende, spoedig volbragt zijn.

Van Benkoelen had men vernomen, dat het district Caner, den 29 Junij, door een 500tal passumahs was overvallen; terwijl ook het landschap Linow was overrompeld door 200 passumahs, aangevoerd door zekeren *Pangeran Poeting* en eenen priester, genaamd *Nainai Toean Berdjangoet*. Deze banden hadden eenige gebouwen en inlandsche prauwen vernield; doch de noodige maatregelen waren genomen, om de rust in die streken op eene krachtdadige wijze te herstellen.

Van Timor wordt geschreven, dat de fransche oorlogskorvetten *Castrolabe* en *la Zélée*, onder bevel van den kapitein ter zee *DuRonde d'Urville*, aldaar den 22 Junij waren gearriveerd. Genoemde schepen moesten in de straat Torris zeer met slecht weder hebben te worstelen gehad, daar zij 4 ankers verloren hadden. De *Castrolabe* was, bij zijne komst te Timor, zeer ziek, en had op zijne reis 4 officieren en 40 man der equipage verloren. Hij doet, na eenige dagen toevens, een steven naar Isle de France te wenden.

De gezagvoerder van een goetse schip, de *arkschip Tai ry Queen*, welke bodem van Sidney naar Batavia be-

stend, in de nabijheid der Kangean-eilanden (onder Sumanap), was vastgeraakt en door de opvarenden verlaten, waren te Batavia aangekomen. Ook meldde men van Soerabaya het stranden bij de gezegde eilanden van nog een engelsch schip *John Barrij* genaamd. Het gedrag van de bevolking der eilanden, met opzigt tot het eerstgemeld vaartuig, schijnt aanleiding te hebben gegeven tot een onderzoek.

Aan eenige in Indië aanwezige agenten van vreemde schepen is, ter verdere openbaarmaking door Lloyds te Londen, onder het oog gebracht, dat in het geval van het overkomen van eenig ongeluk aan vaartuigen, in de nabijheid dier eilanden, het beter zou zijn, assistentie te vragen van Sumanap, alwaar alle middelen daartoe voorhanden zijn, dan te Soerabaya, zoo als gewoonlijk pleegt te geschieden; uit hoofde van de meerdere afgelegenheid dezer laatste plaats.

Zr. Ms. brik *de Panter*, kapitein-luitenant ter zee L. J. de Friese, was den 12 Julij van Borneo's westkust te Batavia terug gekomen, en den 23 daaraanvolgenden op eenen kruistogt naar straat Sunda vertrokken; tevens, om in het belang der hydrographie, de lengte en breedte van sommige punten in die straat te bepalen.

De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hadden gedurende de maand Junij bedragen f 458,248,27. Gedurende de eerste zes maanden van het jaar 1840, had de perceptie zuiver opgebracht f 2,204,010,04, of f 98,389,79 meer, dan in het eerste halfjaar 1839, en f 61,045,65 minder, dan in een gelijk tijdvak van 1838.

De DAMES-COMMISSIE ter ondersteuning van BREDA'S ARMEN, hare taak volbragt hebbende, acht zich verplicht aan hare Stadgenooten daarvan het volgend kort verslag mede te deelen:

Er zijn na den 16 dezer bij haar nog ingekomen veertien handwerken of ter verloting bestemde voorwerpen; zoodat het geheel getal der prijzen heeft bedragen twee honderd zeven en dertig.

Daarentegen zijn uitgegeven vijf honderd zestien loten, à f 1,— en heeft dus de ontvangst bedragen f 516,—.

Hiervan zijn aangekocht, en aan de behoeftigen rondgedield:

- Vijftig stuks wollen dekens tot f 65,—.
- Twee honderd veertig paren wollen sokken 72,—.
- Honderd paren kinderkousen 32,50.
- Veertien honderd en vijftig ellen ongebleekt katoen 295,15.
- Welke hebben uitgeleverd:
- Honderd en tien manshemden;
- Twee honderd en vijftig vrouwenhemden; en
- Honderd veertig kindershemden.
- Knoopen, lint, garen enz., benevens het snijloon der hemden, en andere kleine behoeften 25,20.
- Terwijl de onkosten der verloting hebben bedragen 26,15.

f 516,—.

Alzoo dan is het doel, dat men zich heeft voorgesteld, volkomen bereikt, en even als in het vorig jaar voor Schoklands arme visschers, zoo toonde zich ook nu de weldadigheid van Breda's ingezetenen voor hunne behoeftige stadgenooten.

Aan allen, die daartoe zoo weldadig hebben bijgedragen, betuigt de Commissie haren hartelijksten dank.

GROOT INSTRUMENTAAL CONCERT,

VAN DEN HEER
REMMERS,

Hofkapellist van Z. M. den Keizer van Rusland.

EN DEN HEER

BOTGORSCHÉ,

Fluitist van de Koninklijke Hof-Kapel te 's Gravenhage.

Op **VRIDAG** den 6. Februarij 1841, in de Zaal van den **SCHOUW-
BURG** te Breda, 's avonds ten 6 1/2 ure.

1. Overture.
2. Concertino voor de Viool van **Straub**, uitgevoerd door den Heer **Remmers**.
3. Adagio en Klokken Rondo voor de Fluit van **Davert**, uitgevoerd door den Heer **Botgorsché**.
4. Groote Fantaisie over Russische Themas voor Viool van **Lobry**, uitgevoerd door den Heer **Remmers**.
5. Overture.
6. Fantaisie voor de Fluit van **Baum**, uitgevoerd door den Heer **Botgorsché**.
7. Variatien voor de Viool van **Kalkbrenner**, uitgevoerd door den Heer **Remmers**.
8. Variatien voor de Fluit van **Haydn**, uitgevoerd door den Heer **Botgorsché**.

Te Breda, bij **BROESE & COMP.**, Boekdruckers en Boekverkoopers.

Met Goedkeuring van het Edel Achtbaar Bestuur.

De Koninkl. Pruisische en Deensche-geprivilegeerde KUNSTENAAR

CHANTEUR,

heeft de eer, het geacht Publiek te verwittigen, dat hij op **MAANDAG** den 1 Februarij 1841, in het *Hof van Holland*, Proeven zijner Kunst geven zal, bestaande in: **MECHANISCHE, PHYSISCHE en METAPHYSISCHE VOORSTELLINGEN en TOURS D'ADRESSES**, waarin hij Neêrlands Kunstkenners overtuigen zal, wat men door Kunst vermag, indien het door subtiliteit gepaard gaat.

Vol vertrouwen zich door een talrijk bezoek vereerd te zien, zal hij niets onbeproefd laten, om zijne geëerde Begunstigers een aangename avond te doen doorbrengen.

Aanvang ten 7 ure.

De Betaling volgens Goedkeuring der Kunst.

* * De Ondergeteekende geeft bij deze kennis aan alle diegenen welke iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van **JUSTINA MARIA VAN DOOREN**, Weduwe wijlen **JOHANNES MARTINUS KOENEN**, opgavo of betaling te doen uiterlijk tot op den 1 April aanstaande; ten Huize van C. I. **KOENEN**, Korte Brugstraat, Lett. D, N°. 5, te Breda.

Breda,

15 Januarij 1841.

M. W. KOENEN.

ADMINISTRATIE DER DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. Prins **FREDERIK** der Nederlanden.

De **RENTMEESTER** der Domeingoederen van Z. K. H. Prins **FREDERIK** der Nederlanden, te **Klundert**, zal, als daartoe behoorlijk gemachtigd, ten overstaan van den Heer Notaris C. W. **MARIS**, op den 19 Februarij 1841, des voormiddags ten 10 ure, ten Stadhuijs te **Klundert**, in het openbaar aan den minstaanknemenden Besteden: **Onderscheidene AARDEWERKEN**, bestaande in het **VERHOOGEN en AANLEGGEN** van een KADE, het **OPMAKEN** van **SLOTEN** en **GRIPPEN**, het **AFKARREN** van **SLOOTWALLEN**, en het **WIEDEN** van **GRIENDBOSSCHEN**, alles onder de **Klundert**, breeder bij het Bestek van Aanbesteding omschreven, hetwelk ter Lezing ligt, ten Kantore van den Rentmeester voornoemd, zullende voorts door den Opzigter W. **LIPS** op den 17 en 18 Februarij 1841, aanwijzing in loco gedaan worden.

~~Klundert, den 25 Januarij 1841.~~

De Rentmeester voornoemd,

J. H. RIJSTERBORGH.

* * **K. H. BODE**, Notaris te 's **Princenhage**, zal, op den 3 Februarij 1841, in de **Vriendschap**, Veien, en op den 17 daaraanvolgende in den **Posthoorn** aldaar, 's avonds ten 6 ure, Verkoopen:

Een voor weinige jaren uit den grond op nieuw gebouwde **HUIZINGE, TUIN en ERVE**, staande en gelegen op 's **Princenhage** in het Dörp; Kallaster-Sectie O; Blok C; N°. 288—289, —249, groot 9 Roeden, 68 Ellen.

* * Aucun pectoral n'a encore obtenu du succès dans le traitement des maladies de poitrine, des Rhumes, des Toux, des Catarrhes, des Coqueluches, etc., comme le **Sirope pectoral** et la **Pâte pectorale de Mou-de-Veau au Lichen d'Islande**, préparés par M. **PAUL GAGE**, pharmacien à Paris. Ces préparations ne contiennent pas d'Opium. Le **SIROPE PECTORAL** et la **PATE PECTORALE de MOU-DE-VEAU au LICHEN d'ISLANDE**, préparés par M. **PAUL GAGE**, pharmacien à Paris, rue de Grenne-mont, St. Germain 13, se vendent chez M. **VAN DEN GOORBERGH** à Breda. Toutes les bouteilles de Sirope de Mou-de-Veau qui ne seront pas bouchées avec de l'étain portant, inscrite la signature de M. **PAUL GAGE**, doivent être rejetées comme contrefaites.

PATE DE REGNAULD AINE

Bereid en vervaakt door **LEGRAS**, Geëtrooyerd en Leëvandeijder van Z. M. den Koning der Nederlanden. Deze Deeg Wordt door de Geneesheeren aangebevolen bij **VERKOUDBEDEN, HOEST, ZINKINGEN, KORTADEMIGHEID en BORSTKWALEN** te genezen. **Depôt te Breda**, bij den Heer **A. P. MAASSEN**, Apotheker.

Te Breda, bij **BROESE & COMP.**, Boekdruckers en Boekverkoopers.